

فرم شناسنامه نماگرها

عنوان نماگر:

اشتغال با ساعت بیش از حد مجاز (بیش از ۴۸ ساعت در هفته)

Employment in excessive working time (more than 48 hours per week)

فرمول محاسبه نماگر:

$$\text{نماگر} = \frac{\text{جمعیت شاغل با ساعت کار واقعی بیش از ۴۸ ساعت در هفته}}{\text{جمعیت شاغل}} \times ۱۰۰$$

= سهم شاغلین با بیش از ۴۸ ساعت کار در هفته

واحد اندازه گیری:

درصد

دستگاه / دستگاه های تولید کننده نماگر:

مرکز آمار ایران

روش تولید نماگر:

سرشماری

عنوان طرح:

سطح جغرافیایی آرایه نماگر:

کل کشور استان شهرستان

دوره زمانی تولید:

۱۰ ساله ۵ ساله سالانه

سایر (ذکر شود) :

دوره زمانی انتشار:

۱۰ ساله ۵ ساله سالانه

سایر (ذکر شود) :

نمونه گیری

عنوان طرح:

طرح آمارگیری نیروی کار

سطح جغرافیایی آرایه نماگر:

کل کشور استان شهرستان

دوره زمانی تولید:

سالانه فصلی ماهانه

سایر (ذکر شود) :

دوره زمانی انتشار:

سالانه فصلی ماهانه روزانه

سایر (ذکر شود) :

ثبتی

نام سامانه:

سطح جغرافیایی آرایه نماگر:

کل کشور استان شهرستان

دوره زمانی تولید:

سالانه فصلی ماهانه

روزانه سایر (ذکر شود) :

دوره زمانی انتشار:

سالانه فصلی ماهانه

روزانه سایر (ذکر شود) :

تعاریف واژه ها :

شاغل:

تمام افراد ۱۰ ساله و بیشتر که در طول هفته مرجع، طبق تعریف کار، حداقل یک ساعت کار کرده و یا بنا به دلایلی به طور موقت کارشان را ترک کرده باشند، شاغل محسوب می‌شوند. شاغلان به طور عمده شامل دو گروه مزد و حقوق بگیران و خوداشتغالان می‌شوند. ترک موقت کار در هفته مرجع با داشتن پیوند رسمی شغلی برای مزد و حقوق بگیران و تداوم کسب و کار برای خوداشتغالان، به عنوان اشتغال محسوب می‌شود.

ساعات کار:

مدت زمانی است که شاغل به انجام فعالیت‌های شغلی خود براساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده می‌پردازد.

ساعت کار واقعی:

ساعت کاری است که شاغل طی دوره زمانی مرجع در محل کار خود حاضر بوده یا خارج از محل کاری به فعالیت‌های مرتبط با آن می‌پردازد.

ساعت کار معمول:

متوسط ساعت کار فرد در هفته مرجع از دوره آمارگیری می‌باشد.

کاربرد نماگر:

نماگر اشتغال با ساعت بیش از حد مجاز، اطلاعاتی در مورد سهم افراد شاغل که بیش از ۴۸ ساعت در هفته کار می‌کنند را فراهم می‌کند. این نماگر در ارتباط با تعداد افراد در معرض انجام کار زیاد است، یعنی افرادی که کار انجام شده آنان از میزان تعیین شده بیشتر بوده و اثرات منفی آن هم از نظر سلامت و هم از نظر ایمنی و توازن کار و زندگی نمایان است.

ساعات کاری عادلانه‌تر می‌تواند سطح بالای کارآیی اقتصادی و استانداردهای زندگی را به همراه داشته باشد. البته توصیه می‌شود جهت تفسیر و ارزیابی دقیق‌تر، این شاخص در کنار شاخص‌های دیگری مانند درآمد (به منظور ارزیابی کفایت میزان پرداخت ساعتی در میان افرادی که بیش از حد کار می‌کنند)، رشد تولید ناخالص داخلی، نسبت اشتغال، متوسط ساعت کار مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد. همچنین برحسب سهم مسئولیت مردان و زنان بر اساس گروه سنی، وضع تاهل، بعد خانوار و جنسیت نیز تحلیل شود. مقدار این نماگر ممکن است با توجه به وضعیت رکود یا رونق اقتصادی دستخوش تغییرات شود. از این رو توصیه می‌شود این شاخص در بخش‌های عمده اقتصادی و نوع استخدام افراد نیز مورد بررسی قرار گیرد.

